

Godzina „W” nie tylko w Warszawie - samorządy uczciły pamięć powstańców

01.08.2025

Aktualizacja: 04.08.2025, 13:51

Fot. PAP/Leszek Szymański

W całym kraju o godzinie 17 w piątek, 1 sierpnia, zawyły syreny alarmowe. Jak co roku polskie miasta oddały hołd powstańcom warszawskim. W 81. rocznicę zrywu organizowane są uroczystości, zbiórki krwi, a także koncerty, podczas których śpiewane są powstańcze piosenki.

W **Krakowie** uczczono godzinę „W” minutą ciszy przed bazyliką Mariacką na Rynku Głównym. Po niej w świątyni rozpoczęła się msza w intencji ojczyzny i żołnierzy poległych za wolność. Na godz. 18.30 przed Grobem Nieznanego Żołnierza na pl. Matejki władze wojewódzkie zaplanowały uroczystości z udziałem Wojska Polskiego. Tam też zostanie zapalony znicz od władz miasta.

W rocznicę wybuchu powstania tradycyjnie miejskie budynki zostały udekorowane flagami państwowymi, krakowskimi oraz Unii Europejskiej. Wieczorem w barwach narodowych mają zostać podświetlone: wieża telewizyjna na Krzemionkach, kładka o. Bernatka i Tauron Arena Kraków. W Krakowie zostaną też wręczone odznaczenia przyznane przez szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Lecha Parella oraz Małopolski Okręg Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Uroczystość odbędzie się po godz. 19 w Muzeum Armii Krajowej.

Również na Warmii i Mazurach o godz. 17 w wielu miejscowościach zawyły syreny, a samorządowcy składali wieńce i kwiaty przy pomnikach i na cmentarzach. Od lat w sposób szczególny rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego świętowana jest w **Dąbrównie** na Mazurach, gdzie stoi najstarsza w kraju, ustawiona poza Warszawą, kapliczka poświęcona powstańcom. Kapliczkę tę ufundował już w 1946 r. Mikołaj Wasik, który był pierwszym powojennym wójtem w Dąbrównie.

Wasik brał udział w powstaniu i kapliczkę postawił w hołdzie jego zmarłym uczestnikom. Na kapliczce znajduje się napis: „W drugą rocznicę Powstania Sierpniowego 1944 roku w Warszawie ku uczczeniu pamięci poległych. Dąbrówno 1946”. Wówczas powstania z 1944 roku nie nazywano jeszcze warszawskim, a właśnie sierpniowym. Miejscowi miłośnicy historii podają, że Wasik nakazał ustawić kapliczkę w nocy, aby nie przeszkadzili w tym agenci UB. Od wielu lat 1 sierpnia mieszkańcy Dąbrówna i okolicy spotykają się o godz. 17 przy kapliczce, aby oddać hołd powstańcom, a potem śpiewają powstańcze piosenki.

Pierwszy pomnik poświęcony powstańcom stoi natomiast w **Słupsku** (woj. pomorskie). Tam również mieszkańcy tradycyjnie oddali hołd powstańcom w rocznicę zrywu. Pomnik powstał głównie z inicjatywy warszawiaków zamieszkałych po wojnie na tzw. ziemiach odzyskanych. W parku Powstańców Warszawskich odprawiona została msza polowa, a w godzinę „W” zawyły w mieście syreny alarmowe. Odśpiewano hymn narodowy, były okolicznościowe przemówienia, składanie kwiatów i zniczy. Na koniec miejskich uroczystości zaplanowano koncert piosenki patriotycznej „Tobie Warszawo”.

W **Poznaniu** przed Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim z okazji rocznicy wybuchu powstania przeprowadzona została zbiórka krwi. Krwiodawcy za udział w akcji otrzymywali pamiątkowe koszulki. Akcja przygotowana została wspólnie z terytorialsami z 12. Wielkopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej. – Krew przelana przez powstańców za wolność kraju znajduje dziś swoje odbicie w krwi oddanej dla ratowania życia. Sierpniowe zbiórki są bardzo potrzebne – w wakacje często brakuje krwi, liczba dawców spada, a potrzeby szpitali nie maleją – przekazali organizatorzy.

Syreny zawyły także we **Wrocławiu**. Tam główną uroczystość poświęconą pamięci o Powstańcach Warszawskich zorganizowano przy Pomniku Rotmistrza Witolda Pileckiego na Promenadzie Staromiejskiej. W jej trakcie ogłoszono Apel Pamięci, oddano salwę honorową oraz złożono kwiaty. Już w przededniu rocznicy w pojazdach komunikacji miejskiej we Wrocławiu zaczęto wyświetlać plansze informacyjne dotyczące zrywu. W piątek autobusy i tramwaje wyjechały na trasy z biało-czerwonymi flagami. Na biało-czerwono wieczorem podświetlona zostanie membrana Stadionu Tarczyński Arena.

Z kolei w południe w niedzielę na podwórku kamienicy przy ulicy Komuny Paryskiej 3 odbędzie się koncert „Wrocław śpiewa z Warszawą”

organizowany przez Fundację Pokolenie Kolumbów. Ferajna z Hoovera zaśpiewa powstańcze i patriotyczne pieśni w klimacie warszawskiej kapeli podwórkowej. Uroczystość uświetni także odsłonięcie nowego krasnała, który powstał z okazji 10. jubileuszowej edycji kampanii BohaterON. Krasnał upamiętnia bohaterów Powstania Warszawskiego i będzie kolejnym trwałym symbolem pamięci o ich poświęceniu.

W **Radomiu** zebrani w muszli koncertowej w Parku Kościuszki mieszkańcy wraz z artystami będą śpiewać powstańcze piosenki. Zaprezentowana zostanie także przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej wystawa upamiętniająca sylwetkę hm. kpt. Eugeniusza Stasieckiego, pseudonim „Piotr Pomian”, radomianina, który poległ w Powstaniu Warszawskim.

W **Szczecinie** organizacje patriotyczne i kibice uczcili pamięć Bohaterów Powstania Warszawskiego na placu Szarych Szeregów w centrum miasta. Syreny odezwały się też w Koszalinie, a uroczystości, w ceremoniale wojskowym, zaplanowano przed pomnikiem gen. Władysława Sikorskiego przy ul. Dworcowej.

W **Świnoujściu** rocznicę godziny „W” ogłosiły syreny na terenie miasta, ale także w porcie. – Syreny uruchomione zostały również na statkach cumujących w porcie oraz na promach Żeglugi Świnoujskiej. To moment, w którym zatrzymał się codzienny ruch, aby wspomnieć tych, którzy walczyli i ginęli za wolność – zaznaczył Wojciech Basałygo z urzędu miasta w Świnoujściu.

Uroczystości rocznicowe odbyły się także w **Trójmieście**. W obchodach przed pomnikiem Polskiego Państwa Podziemnego na Targu Rakowym w Gdańsku wzięli udział m.in. przedstawiciele władz samorządowych. Minutą ciszy upamiętniono Andrzeja Kaczorowskiego – uczestnika Powstania Warszawskiego, mieszkańca Gdańska – który zmarł przed dwoma tygodniami.

Obchody zorganizował też gdański oddział IPN. W godz. 10-14 na placu przy Bramie Wyżynnej na Targu Węglowym można było odwiedzić stoisko edukacyjne, gdzie udostępniono materiały historyczne o powstaniu. Z inicjatywy IPN o godz. 16.50 przy bramie głównej Cmentarza Witomińskiego w **Gdyni** rozpoczął się spacer pamięci powstańców warszawskich. Jego uczestnicy zapalili znicze na grobach weteranów, modlili się i zaśpiewali powstańcze pieśni.

Na Podkarpaciu, podobnie jak w innych regionach kraju, w 81. rocznicę godziny „W” włączone zostały syreny alarmowe. Natomiast w **Rzeszowie** w ramach obchodów o godz. 12 odprawiona została msza święta w intencji Powstańców Warszawskich oraz ludności cywilnej Warszawy. Następnie wystawiony został posterunek honorowy Wojska Polskiego przed Pomnikiem Pamięci Żołnierzy Armii Krajowej Podokręgu „Rzeszów”. O godz. 17 przed pomnikiem rozpoczęły się oficjalne uroczystości. Wieczorem w tym samym miejscu zaplanowany został

koncert patriotyczny dla upamiętnienia bohaterów Powstania Warszawskiego.

W **Białymstoku** oficjalne uroczystości rozpoczęły się punktualnie o godz. 17 pod pomnikiem „Żołnierzom Armii Krajowej” przy ul. Kilińskiego. Hołd poległym powstańcom złożyli między innymi władze miasta, służby mundurowe, kombatancki i mieszkańcy Białegostoku. Z kolei prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz złożył kwiaty pod Pomnikiem 41. Pułku Piechoty Armii Krajowej przy ul. Sejneńskiej. Wystosował też list do mieszkańców. „Chwała bohaterom Powstania Warszawskiego! Wieczna pamięć wszystkim poległym za wolność narodu i Ojczyzny!” - napisał Renkiewicz. W Augustowie, w ramach obchodów, zaplanowano m.in. akcję „Augustów oddaje krew za Warszawę”, która potrwa do soboty.

W **Lublinie** obchody upamiętniające powstanie i akcję „Burza” odbyły się przy Pomniku Nieznanego Żołnierza na pl. Litewskim. IPN zaprezentował nieopodal wystawę poświęconą wydarzeniom z sierpnia 1944 r. Na godz. 19.30 zaplanowano koncert w hołdzie powstańcom z udziałem artystów i solistów scen lubelskich.

Również w **Gorzowie Wielkopolskim** uczczono rocznicę wybuchu powstania. Przy Pomniku Pamięci Armii Krajowej na cmentarzu komunalnym odbyły się uroczystości, w których wzięli udział parlamentarzyści, przedstawiciele władz wojewódzkich, samorządowych, służb mundurowych, organizacji pozarządowych i młodzieży – m.in. harcerze i kadeci. (PAP)

agzi/ juka/ jwo/ wbr/ ilp/ tma/ anm/ rpo/ huk/ bur/ kak/ pin/ ing/ jann/ mhr/

<https://samorzad.pap.pl/kategoria/aktualnosci/godzina-w-nie-tylko-w-warszawie-samorzady-uczily-pamiec-powstancow>